

مارکسیست‌های ایده‌آلیست
تحول ایدئولوژی در سازمان چریک‌های فدایی خلق

فرزاد روشنایی

نشر اختران

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۷	فصل اول: اوضاع سیاسی اجتماعی ایران
	۱. بررسی تحولات سیاسی اجتماعی در ایران از شهریور ۱۳۲۰
۱۱	تا پیدایش جنبش
۱۱	۱-۱. دوران شبه‌دموکراسی
۱۵	۱-۲. کودتا و سرکوب سازمانهای مخالف
۱۶	۱-۳. از کودتا تا آغاز جنبش مسلحانه
۱۷	۲. بررسی جریان‌های مارکسیستی قبل از شروع جنبش
۱۷	۲-۱. حزب توده و جنبش کارگری
۲۳	۲-۲. حزب توده و کودتای ۲۸ مرداد
۲۷	۲-۳. سازمان‌های انشعابی
۳۱	فصل دوم: ضرورت مبارزه‌ی مسلحانه و چریک‌های فدائی خلق
۳۱	۱. ضرورت مبارزه‌ی مسلحانه
۳۴	۲. سازمان چریک‌های فدائی خلق
۴۳	۳. نظریه پردازان سازمان
۴۹	فصل سوم: بررسی مبانی نظری چریک‌های فدائی خلق تا سال ۱۳۵۷
۴۹	۱. مارکسیسم - لنینیسم
۶۱	۲. بررسی مبانی جامعه‌شناسی ایران
۶۹	۳. استراتژی انقلابی فدائیان
۶۹	۳-۱. شرایط عینی انقلاب
۷۱	۳-۲. مبارزه‌ی مسلحانه
۷۷	۳-۳. پیشاهنگ

- ۳-۴. مسئله وحدت و حزب طبقه‌ی کارگر ۸۱
- ۳-۵. کار سیاسی و کار توده‌ای ۸۶
- ۳-۶. انقلاب و حکومت آینده ۱۰۲
- ۳-۷. استقلال ملی و سوسیالیسم ۱۱۰
- فصل چهارم: ناکامی مشی مسلحانه و تجزیه‌طلبی ۱۱۷
۱. انشعاب و تغییر مشی سیاسی ۱۱۸
- ۱-۱. گروه انشعابی موسوم به حیدری بیگوند ۱۱۸
- ۱-۲. تغییر مشی در سازمان ۱۲۸
- ۱-۳. علل شکست جنبش مسلحانه‌ی فدائیان ۱۳۳
- نتیجه‌گیری ۱۴۳
- پیوست‌ها ۱۴۷
- تفاوت دیدگاه احمدزاده و پویان با بیژن جزنی ۱۴۸
- متن اعلامیه‌ی ترور محمد صادق فاتح ۱۵۰
- متن اعلامیه‌ی ۱۶ آذر که در آن تغییر مشی سازمان از دیدگاه‌های احمدزاده
به جزنی در آن اعلام شد ۱۵۴
- متن اعلامیه‌ی پیش به سوی مبارزه‌ی ایدئولوژیک که منجر به انشعاب بزرگ
سال ۱۳۶۰ شد ۱۶۷
- نامه‌ی سرگشاده‌ی سازمان چریک‌های فدائی خلق ایران به آیت‌الله خمینی ۱۷۹
- آرم سازمان چریک‌های فدائی خلق ایران ۱۹۰
- تصاویری از اعضای سازمان چریک‌های فدائی خلق ۱۹۱

فصل اول

اوضاع سیاسی - اجتماعی ایران

مقدمه

رویدادهای گذشته، به خصوص گذشته‌ی نزدیک، بی‌واسطه در شکل‌گیری یک پدیده‌ی تاریخی اثر می‌گذارند. بررسی وقایع تاریخ معاصر، به‌ویژه وقایع بعد از شهریور ۱۳۲۰، در شناخت علل و چگونگی پیدایش مبارزه‌ی مسلحانه از اهمیت زیادی دارد. این دوره، از لحاظ فعالیت‌های سیاسی، از آزادترین دوره‌ها در تاریخ معاصر ایران شمرده می‌شود. چاپ روزنامه‌های بسیار و وجود احزاب مختلف گواهی بر این مدعاست. تجربه‌ی چنین دورانی سبب شد تا سیاسیون و مردم ایران دوران دیکتاتوری پس از کودتا را برنتابند و برای مبارزه با آن به اشکال گوناگون مبارزه دست بزنند. در این فصل سعی شده وقایع مهم سیاسی و اجتماعی ایران در سال‌های بین شهریور ۱۳۲۰ تا شروع جنبش مبارزه‌ی مسلحانه‌ی چریکی و همچنین نقش سازمان‌های چپ در این رویدادها بررسی شود.

۱. بررسی تحولات سیاسی - اجتماعی در ایران از شهریور ۱۳۲۰ تا پیدایش

جنبش چریکی

۱-۱. دوران شبه دموکراسی

کودتای ۱۲۹۹ و به قدرت رسیدن رضاخان از نقاط عطف تاریخ سیاسی ایران در دوران معاصر به شمار می‌رود. دوران بیست ساله‌ای که به‌رغم دست‌آوردهایی در زمینه‌های عمرانی، نظامی، فرهنگی و اقتصادی، در زمینه‌ی سیاسی نه تنها تحول چشمگیری در بر نداشت بلکه از نظر برقراری دموکراسی گامی به عقب به شمار می‌رفت. در این دوره با آن‌که مجلس ملی